

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **A. A.**, právně zastoupen JUDr. Tomášem Matouškem, PhD., advokátem se sídlem Senovážné nám. 23, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2005, č. j. 5 Az 3/2004 - 63

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2003, č. j. OAM-10197/VL-07-LE06-2001. Tímto rozhodnutím správního orgánu mu nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona.

Stěžovatel označil za důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel má zato, že žalovaný v řízení o udělení azylu porušil ustanovení § 3 odst. 3, 4 a § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správního řádu“), neboť nevyšel ze spolehlivě, přesně a úplně

zjištěného stavu věci, když si neopatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí, neprovedl všechna nutná šetření a nedostatečně se zabýval tvrzeními a důvody stěžovatele, které v průběhu řízení o uvedení azylu uváděl. Stěžovatel namítá vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl městský soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Stěžovatel dále namítá, že přestože měl v zemi původu pro svůj nesouhlasný postoj s válkou v Náhorním Karabachu, pro své náboženské přesvědčení a studijní zaměření problémy s pracovníky tajných služeb spolupracujících s policií, a tyto osoby jemu, jeho rodině i přátelům vyhrožovaly zabitím, žalovaný i městský soud porušili ustanovení § 12 a § 91 zákona o azylu, když rozhodli tak, jak uvedeno výše. Stěžovatel má zato, že v jeho případě byly naplněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebo alespoň podmínky pro vztažení překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona. Válka v Náhorním Karabachu byla dle jeho soudu náboženským a etnickým konfliktem a trestání za to, že se jí odmítl účastnit, je jednoznačnou politickou a náboženskou perzekucí. Nadto stěžovatel uvádí, že je na jeho straně dán důvod pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu, neboť se na území České republiky (dále jen „ČR“) zdržuje od roku 1992, má zde dvě nezletilé děti, které jsou na něj spolu s manželkou odkázány výživou, a protože mu arménské úřady nevydají cestovní pas, nemůže v ČR požádat o trvalý pobyt, natož o státní občanství. V neposlední řadě stěžovatel namítá, že mu bylo znemožněno vypovídat před správním orgánem ve svém mateřském jazyku, a proto nemohl uplatnit všechny důvody, které jsou pro udělení azylu relevantní, zejména nemohl blíže odůvodnit náboženskou perzekuci, které byl v zemi původu vystaven, a taktéž nemohl zkontrolovat, zda byly všechny důvody, které uváděl a chtěl uvést, v protokolu obsaženy. Dále uvedl, že ani správní orgán, ani soud se nezabývali jím předloženým potvrzením, že by byl v případě návratu do Arménie trestně stíhán pro dezerci. V závěru stěžovatel poukazuje na chybějící formální náležitost rozhodnutí žalovaného, a to podpis oprávněné osoby ve smyslu § 47 odst. 5 správního řádu. Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný označil kasační stížnost za neoprávněnou, neboť se domnívá, že jeho správní rozhodnutí o azylu i rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále uvádí, že všechny stěžovatelovy námítky vyjádřené v kasační stížnosti byly náležitě vypořádány v předcházejícím řízení, a proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Řízení o udělení azylu bylo v případě stěžovatele zahájeno dne 16. 10. 2001, a to na základě jeho žádosti z téhož dne. Stěžovatel od počátku řízení uváděl, že on ani nikdo z jeho rodiny nebyl politicky aktivní, zemi původu opustil v září 1992 z důvodu ohrožení života, přičemž bezprostřední pohnutkou k odchodu ze země byla skutečnost, že měl nastoupit základní vojenskou službu a následně měl být nasazen do bojů v Náhorním Karabachu, kde v té době probíhal válečný konflikt, s nímž nesouhlasil. Stěžovatel vypověděl, že byl v srpnu roku 1992 zadržen a předveden na oddělení KGB, kde byl zbit, poté odvezen na „normální“ policejní oddělení, kde byl dotázán, zda chce kvůli bezdůvodnému zadržení podat stížnost. Stěžovatel uvedl, že žádnou stížnost nepodal, protože věděl, že to nemá žádnou cenu. Z Arménie vycestoval nelegálně tak, že zaplatil pilotům, aby jej bez kontroly vzali do

letadla, po příjezdu do ČR pobýval v Praze, byl zaměstnán jako stavební dělník. Do ČR přicestoval, protože zná český jazyk, který se vedle angličtiny učil na vysoké škole diplomatické v Jerevanu. Jako další důvody žádosti o azyl stěžovatel uvedl strach o svůj život, potrestání za dezerci z důvodu nenastoupení základní vojenské služby, uzavření manželství s družkou, se kterou již osm let vede společnou domácnost a mají spolu dítě, a také legalizaci svého pobytu v ČR.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 11. 2003, č. j. OAM-10197/VL-07-LE06-2001 stěžovateli azyl neudělil s odkazem na ustanovení § 12, 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. Uvedl, že stěžovatel nesplnil podmínky stanovené § 12 zákona o azylu, tj. nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, a nebylo rovněž prokázáno, že stěžovatel má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve své vlasti. Žádost stěžovatele posuzoval žalovaný na pozadí informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na území Arménie. Při rozhodování žalovaný vycházel ze zpráv Ministerstva zahraničních věcí ČR, zpráv Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Arménii v letech 1998, 2001 a 2002, Jednotné teritoriální informace – Arménská republika z 1. 12. 1997 a informací České tiskové kanceláře, které jsou součástí spisového materiálu. Jak vyplynulo z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, v Arménii bylo skutečně zaznamenáno násilné odvádění mužů v aktivním věku, podle dostupných informací však k násilným odvodům branců přímo do Náhorního Karabachu nedocházelo, neboť zákon o odvodu na vojenskou základní službu se vztahuje pouze na výkon služby na území Arménské republiky. Z informací o zemi původu dále vyplynulo, že povinnost výkonu vojenské služby je v Arménii upravena zákonem, dopadá bez rozdílu na většinu mužů od stanoveného věku a nebylo možné předpokládat, že by odvedenec byl bezprostředně nasazen přímo do ozbrojeného konfliktu v Náhorním Karabachu. Branci nastupují službu v jednotkách pravidelné arménské armády a po absolvování základního výcviku jsou zařazováni k útvarům po celém území Arménie. Pokud byli branci po absolvování základního výcviku odvelováni ke službě v rámci jednotek na území Náhorního Karabachu, dělo se tak na základě dobrovolnosti a jednalo se především o klidnější místa, kde plnili především vedlejší úkoly, čímž vytvářeli možnost pro to, aby zkušenější vojska vedla bojové operace. V současné době se Arménie nenachází ve válečném stavu a jsou konána opakovaná jednání o mírovém řešení arménsko-ázerbájdžánského sporu o Náhorní Karabach. Žalovaný proto uzavřel, že problémy, které stěžovatel popsal ve svých výpovědích, nelze považovat za pronásledování, pokud není současně naplněn některý ze zákonem o azylu taxativně vymezených důvodů. Pokud stěžovatel uvedl, že se v případě návratu do země původu obává uvěznění z důvodu vyhýbání se vojenské službě, správní orgán připomněl, že je zákonnou a občanskou povinností každého muže při dovršení stanoveného věku nastoupit základní vojenskou službu, přičemž obavu z jejího nastoupení nelze podřadit důvodům uvedeným v § 12 zákona o azylu. Žalovaný rovněž odůvodnil, že stěžovateli nebylo možno udělit azyl ani dle § 13 a § 14 zákona o azylu a že rovněž nepatří mezi osoby, které by byly ohroženy v případě vycestování do své vlasti překážkou vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti uvedenému rozhodnutí se stěžovatel bránil žalobou, v níž především namítal porušení vyjmenovaných ustanovení správního řádu a zákona o azylu žalovaným, aniž by však konkrétně uvedl, v čem toto porušení spatřuje. Konkrétní námitky stěžovatele směřovaly pouze proti nesprávnému překladu jím uváděných skutečností a chybějící formální náležitosti – podpisu oprávněné osoby – na rozhodnutí; v odůvodnění žaloby stěžovatel shrnul důvody, pro které mu měl být udělen azyl dle § 12 zákona o azylu, přičemž nově jako důvody

zmiňuje zkorumpovanost byrokracie, vládních struktur i veřejného života, existenci „mafiozních“ klanů a problémy kvůli křesťanskému náboženskému vyznání.

Městský soud žalobu zamítl s tím, že v průběhu správního řízení nebylo prokázáno naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, když z důkazů obsažených ve správním spisu nevyplynulo, že by problémy, které stěžovatel vyličil, mohly být považovány za pronásledování ve smyslu citovaného zákona. Městský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že stěžovatel nebyl vystaven pronásledování ze strany arménských úřadů za uplatňování politických práv a svobod, neboť nebylo prokázáno, že by byl členem nějaké politické strany či organizace a uplatňoval konkrétní politické názory, pro které by byl vystaven pronásledování. Strachem z pronásledování pak není rovněž obava stěžovatele založená na tvrzení, že by mohl být trestně stíhán za vyhýbání se výkonu vojenské služby, když výkon vojenské služby a trest hrozící za dezerci nejsou bez toho, že by byl naplněn některý z taxativně vymezených důvodů pro udělení azylu, skutečnostmi zakládajícími pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ani obavy stěžovatele ze stavu korupce, existence „mafiozních“ klanů, politických skandálů a autoritářských a protidemokratických tendencí v zemi původu nelze podřadit pod důvody, které jsou taxativně vymezeny v příslušných ustanoveních zákona o azylu, když tyto potíže postihují převážnou část obyvatelstva jako celku bez rozdílu rasy, národnosti, náboženského vyznání, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pokud jde o náboženské důvody, které stěžovatel jako důvod opuštění země nově uvedl až v žalobě, konstatoval soud účelovost stěžovatelovy žádosti, když tento měl možnost uplatnit veškeré azylově relevantní důvody již v průběhu správního řízení před žalovaným. Dle odůvodnění městského soudu dokládá tuto skutečnost také to, že stěžovatel požádal o udělení azylu až po několikaletém pobytu v ČR z důvodu jeho legalizace, a to za situace, kdy se v ČR oženil a má zde rodinu. Městský soud se proto ztotožnil se závěry žalovaného, procesní pochybení vytýkaná žalovanému ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu přezkoumávaných věcí neshledal, neshledal rovněž pochybení ohledně namítaného nesprávného překladu stěžovatelem uváděných skutečností, ani ohledně chybějící formální náležitosti na rozhodnutí, tj. podpisu oprávněné osoby. V dalším mohl městský soud pouze uzavřít, že shromážděné důkazy žalovaným vyhovují nejen obecným požadavkům správního řádu, ale též požadavkům zákona o azylu ve smyslu ustanovení jeho § 19 až § 28.

Městský soud taktéž ve svém rozhodování nedospěl k důvodům pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, když z obsahu spisového materiálu nevyplynulo, že by stěžovatel byl rodinným příslušníkem osoby, které již byl azyl udělen. Stejně tak nebyly splněny podmínky pro udělení azylu humanitárního dle § 14 zákona o azylu, který lze udělit pouze tehdy, jestliže v řízení o udělení azylu nebyl zjištěn důvod pro jeho udělení dle § 12 zákona, avšak musí jít o případ hodný zvláštního zřetele. Dále pak městský soud neshledal existenci překážek vycestování, neboť z informací o zemi původu shromážděných žalovaným v průběhu správního řízení, ani z údajů uváděných stěžovatelem nelze učinit závěr, že by náležel k osobám ohroženým skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Přestože stěžovatel uvádí, že rozsudek napadá z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s., podle jejího obsahu jsou v ní namítány pouze důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) téhož zákona, neboť stěžovatel především namítá, že v zemi původu byl pronásledován z azylově relevantních důvodů dle § 12 zákona o azylu, resp. u něj byly dány důvody pro udělení azylu humanitárního dle ust. § 14 téhož zákona [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]; městský soud se dle

názoru stěžovatele nezabýval prověřením správnosti postupu žalovaného ve správním řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a rovněž samotné řízení před soudem je zatíženo vadou mající za následek nezákonné rozhodnutí ve věci [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

K námitce, že se městský soud nezabýval tím, zda žalovaný postupoval v řízení v souladu s právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci Nejvyšší správní soud podotýká, že vzhledem k její obecnosti lze v souladu s § 109 odst. 3 s. ř. s. prověřit postup žalovaného též pouze obecně. Městský soud rozhodující o žalobě mohl v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. napadené rozhodnutí přezkoumat pouze v rámci uplatněných žalobních bodů. Žalobní bod pak musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat skutkové a právní důvody, pro které žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Stěžovatel v žalobě obecně namítl, že žalovaný nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, pro tato tvrzení však neuvedl žádné skutkové důvody, na základě kterých by mohl soud případné vady řízení dovodit, tj. v čem spatřuje nedostatečnost zjištění skutkového stavu, které další důkazy měly být provedeny, jaká zjištění měl žalovaný provést a k prokázání jakých skutečností měla směřovat. Nejvyšší správní soud proto k takto formulované námitce dle § 109 odst. 3 s. ř. s. ověřil, že městský soud napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumal v souladu s příslušnými ustanoveními části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., tj. v mezích žalobních bodů se zabýval postupem žalovaného ve správním řízení, shrnul podstatu sporu a skutečný stav věci potřebný pro posouzení důvodnosti žalobních bodů.

Přes obecné námitky stěžovatele týkající se nepřesného a neúplného zjištění skutkového stavu věci ve správním řízení před žalovaným, stěžovatel uvedl také konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje procesní pochybení žalovaného. První námitka poukazuje na chybějící formální náležitost rozhodnutí žalovaného, a to podpis oprávněné osoby na rozhodnutí ve smyslu § 47 odst. 5 správního řádu. Městský soud se s touto námitkou zcela správně vypořádal, když konstatoval, že toto formální pochybení žalovaného nelze hodnotit jako vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, a to za situace, kdy správní spis obsahuje rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a na kterém žádná z dalších předepsaných náležitostí nechybí. Tento závěr je v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. ve svém rozhodnutí ze dne 29. 1. 2004, sp. zn. 2 Azs 64/2003 (publ. pod č. 199/2004 Sb. NSS) uvedl: *„Není-li vyhotovení správního rozhodnutí, které je doručeno účastníkovi, opatřeno vlastnoručním podpisem oprávněné osoby, ale jen předtištěným jménem, příjmením a funkcí oprávněné osoby, úředním razítkem a doložkou „za správnost“ podepsanou osobou, která stejnopisy písemného vyhotovení pořídila, pak takový postup neodpovídá § 47 odst. 5 správního řádu. Za situace, kdy je součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá tato vada nicotnost rozhodnutí, neboť je zřejmé, že rozhodnutí skutečně vydala k tomu oprávněná osoba.“*

Stejně tak v případě další konkrétní kasační námitky stěžovatele, týkající se nesprávného překladu jím uváděných skutečností a nemožnosti vypovídat před správním orgánem v jeho mateřském jazyku, nedošlo v řízení před správním orgánem ani ze strany městského soudu k pochybení. Azylové řízení bylo vedeno v českém jazyce bez přítomnosti tlumočníka, o což stěžovatel při zahájení řízení sám požádal a ani v jeho průběhu

toto stanovisko nezměnil. Toto vyplývá z prohlášení ze dne 16. 10. 2001, z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze stejného dne a protokolu o pohovoru ze dne 15. 1. 2002. Stěžovatel měl též možnost ve svém mateřském jazyce dostatečně hájit svá práva v rámci soudního jednání, u něhož byl tlumočník přítomen.

Pochybení městského soudu mající za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tj. nepřezkoumatelnost rozhodnutí) spatřuje stěžovatel především v tom, že se soud nezabýval stěžovatelovým potvrzením o možném zatčení a stíhání pro dezerci v zemi jeho původu, které získal od bratra žijícího v Arménii a které předložil soudu k důkazu u jednání dne 17. 6. 2005. Ani s touto námitkou se Nejvyšší správní soud neztotožnil, neboť městský soud se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval obavou stěžovatele z trestního stíhání za vyhýbání se vojenské službě, srozumitelně uvedl, z jakých důvodů ji nepovažuje za strach z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvody kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. nejsou dány, neboť Nejvyšší správní soud neshledal pochybení v postupu městského soudu a nebyla shledána ani jiná vada, která by měla za následek nedostatek rozhodnutí o věci samé.

Ohledně kasační námitky mířící do nesprávného právního posouzení věci soudem v předcházejícím řízení dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud uvádí, že tato by byla důvodnou, pokud by městský soud aplikoval na danou věc nesprávný právní předpis, nebo by sice užil právního předpisu správného, tento by však nesprávně vyložil. V dané věci byl městský soud povinen posoudit, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely zákona o azylu považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (§ 2 odst. 6 zákona o azylu).

Okolnosti svědčící o pronásledování stěžovatele z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu však v řízení před žalovaným prokázány nebyly. Městský soud se důvodně ztotožnil se skutkovými zjištěními správního orgánu, z nichž předně vyplynulo, že stěžovatel požádal o udělení azylu až po velmi dlouhé době pobytu na území ČR, kdy zemi původu opustil v září roku 1992, avšak žádost o udělení azylu byla z jeho strany podána až v říjnu 2001. Přestože tato skutečnost sama o sobě neznamená porušení některého z ustanovení zákona o azylu, je nutno konstatovat, že více než devítiletý časový odstup mezi podáním žádosti o udělení azylu a opuštěním země původu značně komplikuje možnost podrobně ověřit věrohodnost skutkového příběhu žalobce.

Jak správní orgán, tak i městský soud vycházel při posuzování důvodů pro udělení azylu z údajů uvedených stěžovatelem v žádosti a v protokolu o pohovoru. Stěžovatel jako důvody, pro které opustil vlast a podal žádost o udělení azylu, označil zejména obavu z hrozícího trestu za dezerci z důvodu nenastoupení základní vojenské služby, neboť

se domníval, že po nastoupení vojenské služby bude okamžitě nasazen do válečných operací v Náhorním Karabachu, kde v té době probíhal válečný konflikt, s nímž zásadně nesouhlasil. Stěžovatel dále uvedl, že o udělení azylu požádal z důvodu legalizace svého zdejšího pobytu s tím, že by chtěl na území ČR uzavřít sňatek, žít zde s rodinou a pracovat. V žalobě a kasační stížnosti pak nově jako důvod pronásledování uvedl své náboženské vyznání. Na základě takto uváděných důvodů bylo dále vedeno řízení o udělení azylu.

Pokud jde o situaci v zemi původu, vycházel žalovaný z výše uváděných zpráv, které jsou součástí spisového materiálu, Nejvyšší správní soud neměl důvod pochybovat o jejich věrohodnosti, ostatně stěžovatel jejich obsah žádnou konkrétní námitkou nezpochybnil. Obava založená na tvrzení stěžovatele, že by mohl být trestně stíhán za vyhýbání se vojenské službě nemůže být považována za strach z pronásledování, neboť trest hrozící za vyhýbání se výkonu vojenské služby by musel mít persekucní charakter, což v daném případě prokázáno nebylo. Povinnost výkonu vojenské služby je v Arménii upravena zákonem a od stanoveného věku postihuje bez rozdílu většinu mužů. Vyhýbání se vojenské službě je tak obecně chápáno jako porušení zákona a trest za porušení této povinnosti není považován za persekuci. Výkon vojenské služby je považován za povinnost plynoucí ze státoobčanského vztahu, a proto povolání k výkonu základní vojenské služby není samo o sobě skutečností zakládající pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení. Tento závěr je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozhodnutí ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 uvedl: „*Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím*“. Stěžovatel k důvodům odmítání vojenské služby uvedl, že má obavu z nasazení v oblasti Náhorního Karabachu, přičemž s konfliktem probíhajícím na tomto území nesouhlasí. Kromě vlastní obavy však neuvedl další skutečnosti potvrzující jeho domněnku, že by byl nasazen právě zde. Toto jeho tvrzení neodpovídá údajům uvedeným ve zprávách o zemi původu, ze kterých žalovaný při rozhodování vycházel. Stěžovatel měl možnost se s obsahem těchto zpráv seznámit v průběhu správního řízení, dále měl možnost reagovat na odůvodnění rozhodnutí žalovaného i městského soudu, kde byly dané skutečnosti konstatovány. Stěžovatel však zmíněné skutečnosti nezpochybnil, nedoplnil své tvrzení podporující obavy z případného nasazení v oblasti Náhorního Karabachu v průběhu vojenské služby. V průběhu správního ani soudního řízení stěžovatel neuvedl žádné další skutečnosti, které by svědčily o souvislosti odmítání vojenské služby v jeho případě s některým z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud proto shledal posouzení jeho strachu z pronásledování ze strany městského soudu v souladu se zákonem.

Pokud jde o náboženské důvody, které stěžovatel uvedl jako další důvod opuštění země původu, i zde Nejvyšší správní soud souhlasí se závěry městského soudu. Stěžovatel tento důvod neuplatnil ve správním řízení, nebylo proto možno žalovanému vytknout, že se s ním nevypořádal. Správní orgán je v řízení o azylu povinen zjistit vyčerpávajícím způsobem skutečný stav věci, této povinnosti však předchází povinnost žadatele o azyl uvést veškeré skutečnosti o jeho pronásledování. V průběhu řízení o udělení azylu nebylo rovněž prokázáno, že by stěžovatel byl členem nějaké politické strany či organizace a uplatňoval konkrétní politické názory, pro které by byl v zemi původu vystaven pronásledování ze strany arménských úřadů. Stejně tak okolnost, že stěžovatel žije v ČR ve společné domácnosti se svou manželkou a dětmi, nelze podřadit pod některý ze zákonných důvodů pro udělení azylu.

Stěžovatel tak v řízení před správním orgánem neuvedl žádnou skutečnost, ze které by bylo možno dovodit pronásledování konkrétně jeho osoby ze strany státních orgánů z některého azylově relevantního důvodu vypočteného v § 12 zákona o azylu. Městský soud proto nepochybil, když žalobním námitkám proti napadenému správnímu rozhodnutí v tomto ohledu nevyhověl, neboť správně zhodnotil, že výše uvedená skutková zjištění vedla správní orgán k tomu, že žádost stěžovatele o azyl posoudil jako nedůvodnou, když ve stěžovatelově případě nebyl dán žádný z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. K tomuto závěru Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozhodnutí ze dne 6. 11. 2003, č. j. 6 Azs 12/2003 - 49, kde uvedl: „*Smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu*“.

K námitce stěžovatele týkající se neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem konstatuje, že u stěžovatele nebyly shledány důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona, když tento lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona. Na udělení humanitárního azylu tak není právní nárok a záleží výhradně na uvážení žalovaného, zda konkrétní situaci posoudí jako zvláštního zřetele hodnou. Městský soud rovněž nepochybil, jestliže jako správné posoudil závěry žalovaného, že u stěžovatele nejsou dány důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu a neexistuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem, sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému proto nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

